

Светска здравствена организација – Регионална канцеларија за Европу

Светски дан без дуванског дима 2012: Уплитање дуванске индустрије (*Tobacco industry interference*)

Уплитање дуванске индустрије представља сталну претњу напорима на контроли дувана. Како се борба против употребе дувана све више захуктава и све већи број земаља одлучује да испуни своје обавезе из Оквирне конвенције о контроли дувана СЗО, тако је и дуванска индустрија све енергичнија и иновативнија у својим делатностима. Добра политика јавног здравља зависи од јасног увиђања и разумевања тактике дуванске индустрије.

Уплитање дуванске индустрије

Дуванска индустрија је у прошлости користила, а и сада је наставила да користи, разноврсне тактичке потезе како би обликовала и утицала на политику контроле дувана:

убризгава огромне суме новца, као своје филантропске прилоге, у социјалне програме у целом свету да би формирала позитиван имиџ у јавности под маском корпоративне друштвене одговорности (укључујући се и у програме превенције пушења међу младима);

утиче на политику и законе у области јавног здравља, користећи нетачне чињенице које нису подржане научним доказима;

покреће парнице, пример су тужбе против држава које су усвојиле сликовна здравствена упозорења на паковањима дуванских производа;

користи економску снагу, лобирање и маркетиншку машинерију, као и манипулацију са медијима да би дискредитовали научна истраживања;

финансира научнике и истраживаче, као и универзитете.

Студија која је недавно објављена у часопису *British Medical Journal* наводи се да је на узорку 90 универзитета и 16 медицинских факултета, 39% примило донације дуванске индустрије. Четири од 16 медицинских факултета добило је грант дуванске индустрије.

Шта можемо урадити?

Потребно је да се усвоји и у пуној мери примени члан 5.3 Оквирне конвенције о контроли дувана СЗО.

Још у преамбули Оквирне конвенције о контроли дувана СЗО стоји „потреба да се буде опрезан на сваки покушај дуванске индустрије да потцени или поткопа напоре у контроли дувана”.

Поред тога, члан 5.3 овог уговора наводи да при „успостављању и примени политике јавног здравља у погледу контроле дувана, уговорне стране делују у циљу заштите ових политика од комерцијалних и других постојећих интереса дуванске индустрије у складу са националним законодавством”.

Надаље, водич за примену члана 5.3 наводи да се дуванска индустрија уплиће у бројне области контроле дувана, те водич помаже државама да се свеобухватним и ефикасним мерама контроле дувана заштите од комерцијалних и других постојећих интереса.

Државе чланице Оквирне конвенције о контроли дувана подстичу се да примене и оне мере које превазилазе мере предложене у водичима, прилагођавајући их сопственим приликама.

На Светски дан без дуванског дима и током целе године Светска здравствена организација ће подстицати државе да борбу против утицаја дуванске индустрије ставе у средиште својих напора да би се сузбила светска епидемија употребе дувана.